

Advies aanpak Kaderrichtlijn Water

V.l.n.r.: Karin Sluis (Rli-raadslid en voorzitter commissie), Jan Jaap de Graeff (voorzitter Rli), minister Harbers (Infrastructuur en Waterstaat) en Niels Koeman (Rli-raadslid).

Rli: 'Nederland haalt KRW-doelen niet'

Voorzitter Jan Jaap de Graeff en commissievoorzitter Karin Sluis van de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Rli) over hun recente advies aan de regering 'Goed water goed geregeld'.

Op 11 mei bracht de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Rli) zijn advies 'Goed water goed geregeld' uit, over de beleidsaanpak rondom de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). De KRW heeft als doel dat uiterlijk in 2027 al het water in de Europese Unie wordt beschermd. Maar in de praktijk staan de kwaliteit en kwantiteit van het oppervlaktewater en grondwater in Nederland steeds meer onder druk en lijken de KRW-doelen verder weg dan ooit.

Welke conclusies trekt de raad in het advies?

Voorzitter Jan Jaap de Graeff: 'Onze voornaamste conclusie is dat we met het huidige Nederlandse beleid de KRW-doelen in 2027 niet gaan halen – en ook niet daarna. Wij zien daarvoor drie redenen: gebrek aan urgentiebesef, te grote vrijblijvendheid van het beleid, en gebrekkige invulling en uitvoering van taken en verantwoordelijkheden. Specifiek voor de drinkwatervoorziening zien wij op dat laatste vlak dat de provincies, waterschappen en gemeenten nog nauwelijks invulling geven aan hun wettelijke zorgplicht voor de bescherming van drinkwaterbronnen. Problemen die echt dringend moeten worden aangepakt, zijn onder andere de concentraties van nutriënten en chemische stoffen in het grond- en oppervlaktewater en het tekort aan water in droge perioden. Al met al trekken wij stevige conclusies, ook vanwege de mogelijk ernstige consequenties van het niet-voldoen aan de KRW-doelen. Er is nog wel wat tijd om extra maatregelen te nemen, maar voor het tijdig behalen van de doelen is dat eigenlijk al te laat.'

Dwingende doorwerking KRW

Karin Sluis, commissievoorzitter KRW en raadslid van de Rli: 'Tegelijkertijd denken we dat er wel oplossingsrichtingen zijn. Daarom doen we vijf aanbevelingen aan de regering, die allemaal te maken hebben met de nu te beperkte doorwerking van de KRW-regels op andere terreinen, zoals mestbeleid, ruimtelijke ordening en gewasbeschermingsmiddelenbeleid.'

Ze vervolgt: 'Zo is de uitwerking van de Nitraatrichtlijn niet afgestemd op de eisen van de KRW, met de huidige problematiek rondom nutriënten in het water als gevolg. Onze eerste aanbeveling is dan ook: zorg voor betere doorwerking van de KRW op alle relevante beleidsterreinen en laat de bestaande watertoets dwingend zijn voor alle ruimtelijke plannen. We adviseren om verplicht te stellen dat ruimtelijke plannen en besluiten worden aangepast als ze tot een verslechtering van de huidige toestand van het watersysteem leiden.'

Strenger beleid wateronttrekkingen

'Een soortgelijke situatie doet zich voor bij grond- en oppervlaktewateronttrekkingen. Niet alle onttrekkingen zijn vergunningsplichtig. Dan wordt het lastig om de waterkwantiteit goed te beheren en op het gewenste niveau te houden. Vandaar onze aanbeveling om voor alle onttrekkingen een meldings- of vergunningsplicht in te stellen en voldoende fysieke ruimte te reserveren voor de drinkwaterwinning.' Ook adviseert de Rli geen vergunningen voor onbepaalde tijd meer te verlenen, zodat ze inhoudelijk sneller kunnen worden aangepast aan nieuwe inzichten.

'Water moet echt leidend worden'

Advies aanpak Kaderrichtlijn Water

‘Meldings- of vergunningsplicht voor alle wateronttrekkingen’

Noodzaak halen KRW-doelen

De Graeff: ‘Voldoende water van goede kwaliteit is belangrijk voor de gezondheid, de natuur en de drinkwaterproductie, de (levensmiddelen)industrie en de landbouw. Daar komt bij dat het niet op tijd bereiken van de KRW-doelen kan betekenen dat tal van activiteiten in Nederland – zowel in de landbouw als in de rest van de economie – noodgedwongen stil komen te liggen, net zoals is gebeurd in het stikstofdossier. Denk daarbij aan een verbod

op het opstarten, doorzetten of uitbreiden van activiteiten waarbij sprake is van lozingen op het riool of het oppervlaktewater, of van onttrekking van grondwater voor productie, bemaling of beregening. Zelfs nu al zou een vergunning – als die leidt tot verslechtering van de waterkwaliteit of -kwantiteit – op basis van de KRW-regels bij de rechter kunnen worden aangevochten. Ook bestaat het risico dat Nederland te maken krijgt met boetes vanuit Brussel, wanneer het de KRW-doelen niet haalt. Er is dus alle reden om vaart te maken en niet te denken dat het wel zal meevallen.’

Aanscherping mestbeleid

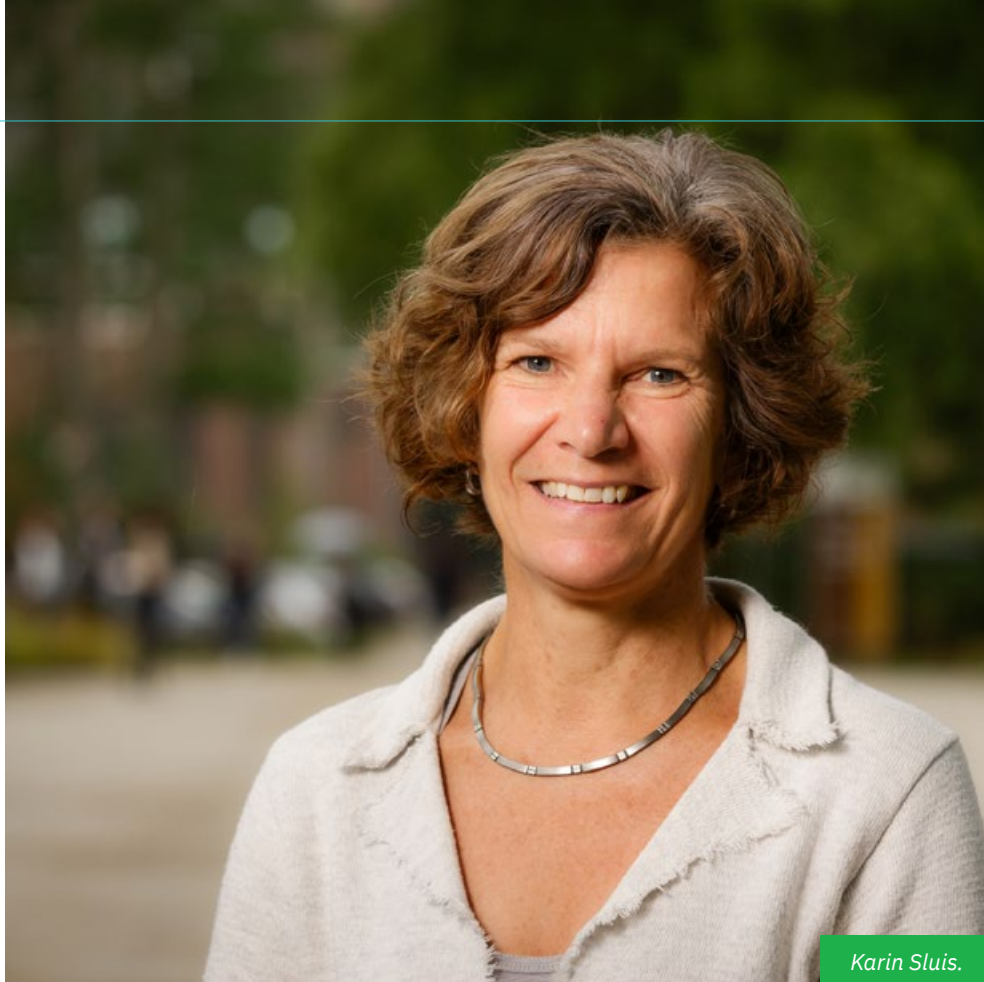
Sluis: ‘Onze derde aanbeveling is om de nutriëntenconcentratie in grond- en oppervlaktewater te verminderen door aanscherping van de mestregelgeving, steviger in te zetten op vermindering van de nutriëntenconcentratie door afoming van dierrechten en de zuivering in rioolwaterzuiveringsinstallaties te verbeteren. De regering moet dus zorgen dat het mestbeleid aansluit op de KRW-doelen en de Meststoffenwet, de Wet milieubeheer en het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009 daarop aan te passen.’

‘Ook de doorwerking van de KRW-doelen in de wetgeving voor gewasbeschermingsmiddelen, prioritaire en opkomende chemische stoffen en medicijnresten moet veel beter. Daarvoor zijn onder andere aanpassingen nodig in de Wet milieubeheer, in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009 en in de regelgeving rondom de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden. Tot slot adviseren wij de regering om meteen te beginnen met het doorrekenen van alle maatregelen, om snel een goed beeld te krijgen van de resterende KRW-opgave.’

‘Zorg voor betere doorwerking van de KRW op alle relevante beleidsterreinen’

Jan Jaap de Graeff.

Karin Sluis.

Urgentie is groot

De Graeff: 'Er is geen tijd te verliezen, de urgentie is groot. Het kabinet heeft in het Nationaal Waterprogramma 2022-2027 en in een aantal beleidsbrieven nadrukkelijk de ambitie uitgesproken om de maatregelen die nodig zijn om de KRW-doelen te halen te implementeren vóór 2027, en daar zo nodig nationaal regie op te voeren. Er doen zich momenteel in de fysieke leefomgeving verschillende urgente vraagstukken voor,

die deels met elkaar zijn verbonden. Door deze opgaven in onderlinge samenhang op te pakken, bijvoorbeeld in provinciale gebiedsplannen, kan synergie worden bereikt. Wij hopen dat ons advies bijdraagt aan een verbeterde waterkwaliteit en -kwantiteit, voor mens, natuur en economie.'

Over de Rli

De Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Rli) is een onafhankelijke adviesraad voor regering en parlement. De raad adviseert gevraagd en ongevraagd over hoofdlijnen van beleid op het gebied van duurzame ontwikkeling van de leefomgeving en infrastructuur. De raad behandelt met name strategische maatschappelijke vraagstukken van ruimtelijke inrichting en economie, wonen, milieu, voedsel en grondstoffen, natuur, landbouw, mobiliteit en veiligheid.
www.rli.nl

COLOFON

Waterspiegel is een periodieke uitgave van Vewin, de Vereniging van waterbedrijven in Nederland. Waterspiegel brengt nieuws, achtergronden en opinies uit de wereld van (drink)water en aanverwante sectoren.

WWW.VEWIN.NL

HOOFDREDACTEUR

Madelon Vink, vink@vewin.nl

REDACTIE

Arjen Frentz, Hans de Groene, Madelon Vink, Amarins Komduur, Patricia van der Linden, Philip Reedijk, redactiewaterspiegel@vewin.nl

INTERVIEWS EN EINDREDACTIE

Philip Reedijk

FOTOGRAFIE EN ILLUSTRATIES

Maas Communicatie/Tom Pilzecker, Vewin, Dirk Hol, Fred Ernst, Robin Utrecht, Michelle Muus, Adobe Stock, Shutterstock.

ABONNEMENTEN

Waterspiegel wordt gratis toegezonden aan mensen die beroepsmatig betrokken zijn bij de watersector. Adreswijzigingen sturen naar info@vewin.nl. Verzoeken om een abonnement zijn ter beoordeling van de hoofdredactie: redactiewaterspiegel@vewin.nl.

Artikelen uit deze uitgave mogen worden overgenomen na toestemming van de uitgever. De gebruikte foto's zijn bedoeld als illustratie en hoeven niet de beschreven situatie letterlijk weer te geven. De redactie heeft zijn uiterste best gedaan om alle copyright-houders van gebruikt beeldmateriaal op te sporen. Indien u meent dat u rechthebbende bent, kunt u zich bij ons melden.

Waterspiegel wordt verzonden in een seal van biofolie. Deze mat-transparante folie is binnen 90 dagen volledig composteerbaar en mag dus in de GFT-bak. Biofolie is gemaakt van de reststoffen van maaisproducten en aardappelzetmeel.

UITGEVER

Philip Reedijk, Maas Communicatie
Maaskade 38, 3071 NB Rotterdam,
010 – 404 80 41,
www.maascommunicatie.nl

